

Test z części humanistycznej po klasie pierwszej gimnazjum 2005/2006

Drogi Gimnazjalisto, przed Tobą 120 minut intensywnej pracy. Otrzymujesz do rozwiązania test składający się z 24 poleceń. Test ten pozwoli Ci sprawdzić, w jakim stopniu rozumiesz czytany tekst, czy potrafisz wykorzystywać zawarte w nim informacje oraz jak umiesz wykorzystywać zdobytą wiedzę o historii, sztuce, języku i literaturze.

Odpowiedzi udzielaj wyłącznie na dołączonej do zestawu egzaminacyjnego karcie odpowiedzi. Prawidłową odpowiedź oznacz, wypełniając odpowiadające jej pole:

Wzór:

Zad. 5	A	B	C	D
	☐	☐	☐	☐

Jeżeli chcesz zmienić odpowiedź, zaznacz inną, a tę, którą wycofujesz, obwiedź kółkiem- w ten sposób ją unieważnisz:

Wzór:

Zad. 5	A	B	C	D
	☐	☐	☐	☐

Powodzenia! ☺

Igrzyska olimpijskie

Tekst źródłowy nr 1

Kazimierz Wierzyński

100 metrów

Każdy muskuł się zwinął w kłębek, jak sprężyna,
I na cięciwie ciała niecierpliwie drży,
Motor serca już w uszach walić mu zaczyna,
Gotowe! Starter, strzelać! Raz – dwa – trzy!

Ach, stopy już poderwał alarmowy sygnał,
Klin powietrza się w gardło aż do bólu wbił,
Galop ruchu mnie poniósł, oddech z piersi wyгнаł
I z wszystkich żył pompuje coraz więcej sił.

Burza kroków mych teraz zniszczy się, rozgniecie,
Milionem razów zgnębi, nim dojdiesz do stu –
Przestrzeni nienawistna rozpięta na mecie
Białym pasmem , co krzyczy, że to już jest tu.

Ostatnim jeszcze susem dopaść cię drapieźnie,
Z taśmą na piersiach poczuć się lekkim jak puch,
I z uśmiechem cię lekkim pomieścić jak bieźnię,
Jak treść twą tajemniczą, nieustanny ruch.

Laur olimpijski, 1928

1. Podmiotem lirycznym w tym wierszu jest:

- a) sędzia sportowy
- b) sportowiec
- c) komentator sportowy
- d) kibic sportowy

2. Podmiot liryczny w tym utworze chce:

- a) obejrzeć do końca zawody sportowe
- b) zwyciężyć
- c) zachować się fair play
- d) biec przed siebie

3. Wiersz ma formę:

- a) opisu postaci
- b) opowiadania
- c) charakterystyki
- d) opisu sytuacji

4. Sytuacja ukazana w wierszu przedstawia przede wszystkim:

- a) stan przeżyć i odczuć podmiotu lirycznego
- b) zmaganie się zawodników na bieżni
- c) refleksje podmiotu lirycznego
- d) stanowi relację ze stadionu

5. Nagromadzenie czasowników w utworze:

- a) czyni tę wypowiedź potoczną
- b) podkreśla dynamikę sytuacji
- c) upodabnia ją do relacji sportowej
- d) nie ma żadnego specjalnego znaczenia

6. Wyrażenie „motor serca” to:

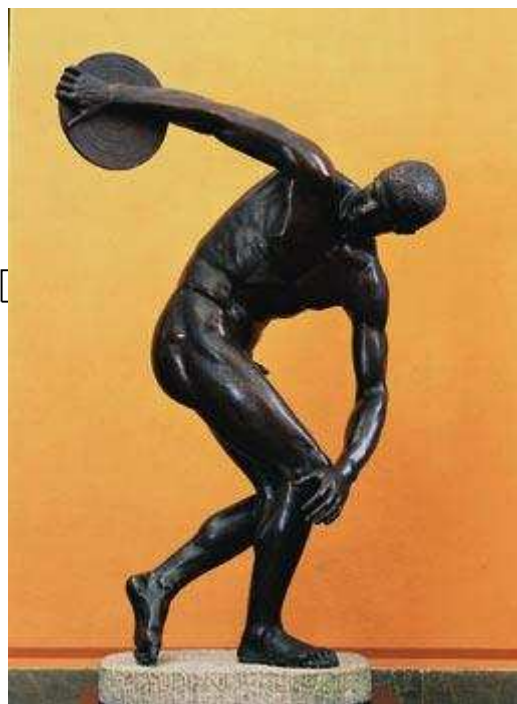
- a) epitet
- b) animizacja
- c) oksymoron
- d) przenośnia

7. Wypisz z powyższego tekstu porównanie i wyjaśnij jego sens.

8. W zdaniu: „Ach, stopy już poderwał alarmowy sygnał, (...)” określ części mowy.

9. Napisz zaproszenie na zawody lekkoatletyczne organizowane przez Twoją Szkołę. Wymień w tekście zaproszenia przynajmniej 3 dyscypliny tej dziedziny sportu.

Tekst źródłowy nr 2

10. Wymyśl i uargumentuj jednym zdaniem tytuł do przedstawionego dzieła starożytnego twórcy Myrona (ok.450 r. p. n. e.).

11. Jakie cechy dominują w tym dziele?

- a) harmonia, ład, układ i ruch   c) kult ciała, dysharmonia, statyczność
b) asymetria, chaos, dynamika   d) wyeksponowanie nagości postaci

12. Przedstawione dzieło jest:

- a) płaskorzeźbą   c) obrazem
b) grafiką   d) rzeźbą

13. Jakie elementy wskazują na dynamiczne ujęcie postaci?:

- a) napięcie mięśni, wyciągnięcie ręki   c) opuszczona ręka, bezwładna noga
b) pochylona sylwetka, rozluźnione ciało   d) nagość modelu

14. Według jakich zasad powstaje klasyczna rzeźba grecka? Wymień trzy zasady.

Tekst źródłowy nr 3

Kiedy jednak nadeszła pora – trzecich w dziejach, według Apollodrosa - igrzysk istmijskich (na cześć Posejdona) na Przesmyku Korynckim i wybrali się na nie z Elidy Molionowie, heros, który już wyzdrowiał, zaczął się na nich w zasadzce, zabił ich i od razu powiodł swoje wojsko na Elidę, wziął miasto Elis, zgładził Augiasza i jego synów oprócz jednego, którego tu nie było i którego ciepło sobie przypomniał. Tak, pamiętał Fyleusa, jedyne Augiadę, który w porze kłótni o zapłatę za oczyszczenie obór złożył prawdziwe świadectwo: iż ojciec zaiste obiecał. Jednym gestem Augiasz przegnał wówczas i Heraklesa, i jego. Teraz zwycięski heros przywołał Fyleusa do ojczyzny jako króla Elidy.

I pono niezmiernie ważnej rzeczy jeszcze tu dokonał. W znanych nam tylko w półmroku praczasach (w których wypatrywano też, jak się dowiedzieliśmy przed chwilą, prehistorii igrzysk olimpijskich), na wiek przed owym rokiem 776 przed Chr., odkąd zaczyna się ciągła kronika igrzysk olimpijskich, on właśnie, syn Zeusa i Alkmeny, dał – słyszymy – początek tym najświetniejszym igrzyskom. Wiele głosów sławi go za to, wśród nich Pindar, Diodor Sycylijski, Apollodoros, Pauzaniusz. Heros swoimi potężnymi stopami wyznaczył święte *temenos*, olimpijski obwód, jak też czteroletni okres między olimpiadami, sam też roztoczył nad Alfejosem pierwsze olimpijskie igrzyska; odniósł zwycięstwo w zapasach i w pankratione, czyli w walce na pięści.

Zygmunt Kubiak, *Mitologia Greków i Rzymian*

15. Kim byli rodzice Herkulesa?

16. Podaj przyczynę, dla której Herkules zgładził Augiasza i jego synów?

17. W którym roku odbyły się pierwsze odnotowane igrzyska olimpijskie?

- a) w 776 r. p.n.e;   c) w 499 r. p.n.e
b) w 676 r. p.n.e;   d) w 1896 r. n.e

18. . Które dyscypliny wchodziły w skład pięcioboju olimpijskiego w starożytnej Grecji?

- a) maraton, strzelanie z łuku, zapasy, skok w dal, rzut dyskiem;
b) biegi, zapasy, skok w dal, rzut dyskiem, rzut oszczepem
c) boks, skok w dal, rzut dyskiem, rzut oszczepem, wyścigi woźniców
d) skok wzwyż, biegi, zapasy, rzut dyskiem, rzut oszczepem.

19. Jaki związek frazeologiczny wiąże się z igrzyskami olimpijskimi? Podaj jego źródło i wyjaśnij go.

20. Ku czyjej czci organizowane były igrzyska istmijskie?

21. Który to wiek?

- a. bitwa pod Maratonem- 490 r.p.n.e.
- b. początek trzeciej wojny punickiej- 149 r.p.n.e.
- c. powstanie w Judei- 66 r.n.e

22. W tekście pojawia się wyraz dziś już nieużywany – *zaiste*. Jak określamy wyraz, który wyszedł już z codziennego użytku.

23. W tekście źródłowym odszukaj wyraz, w którym zachodzi zjawisko ubezdźwięznienia postępowego.

24. Wciel się w rolę komentatora sportowego i zdaj relację z przebiegu zawodów sportowych w dowolnie wybranej przez siebie dyscyplinie.

Twoja praca nie może być krótsza niż jedna strona A4(jeżeli tak się zdarzy, nie zostanie oceniona pod względem kompozycji, języka i stylu oraz zapisu).

Pamiętaj o narracji pierwszoosobowej i typowych dla relacji sprawozdawczej środkach wyrazu: zdania pojedyncze, wykrzyknienia, równoważniki zdań, słownictwo oceniające.

Zadbaj o odpowiednią kompozycję wypowiedzi, jej logikę i spójność, obecność właściwie rozplanowanych akapitów.

Po napisaniu pracy przeczytaj ją i popraw zauważone błędy języka, stylu, ortografii i interpunkcji.

--	--	--

KOD UCZNIĄ

KARTA ODPOWIEDZI

do testu z części humanistycznej po klasie pierwszej gimnazjum pt. „Igrzyska olimpijskie”

WYPEŁNIA UCZEŃ

Zad. 1	A	B	C	D
	☐	☐	☐	☐
Zad. 2	A	B	C	D
	☐	☐	☐	☐
Zad. 3	A	B	C	D
	☐	☐	☐	☐
Zad. 4	A	B	C	D
	☐	☐	☐	☐
Zad. 5	A	B	C	D
	☐	☐	☐	☐
Zad. 6	A	B	C	D
	☐	☐	☐	☐

Zad. 7	porównanie: ..... znaczenie porównania: .....
Zad. 8	Ach- .....; poderwał-.....; stopy- .....; alarmowy-.....; już- .....; sygnał- .....
Zad. 9	....
Zad. 10	proponowany tytuł: ..... uzasadnienie tytułu :..... .....

Zad. 11	A	B	C	D
	☐	☐	☐	☐
Zad. 12	A	B	C	D
	☐	☐	☐	☐
Zad. 13	A	B	C	D
	☐	☐	☐	☐

Zad. 14	1. .... 2. .... 3. ....
Zad. 15	ojciec- .....; matka- .....
Zad. 16	przyczyna zgładzenia Augiasza i jego synów: ....

Zad. 17	A	B	C	D
	☐	☐	☐	☐
Zad. 18	A	B	C	D
	☐	☐	☐	☐

Zad. 19	związek frazeologiczny:..... źródło: ..... wyjaśnienie: .....
Zad. 20	.....
Zad. 21	a. .... b. .... c. ....
Zad. 22	.....
Zad. 23	.....
Zad. 24	Pracę należy napisać na papierze podaniowym.

WYPEŁNIA ZESPÓŁ SPRAWDZAJĄCY

Zadania otwarte: 0 -25 pkt.

Zadania testowe:0-11 pkt.

Zadanie	dziedzina wiedzy	punkcja
Zad. 1	język polski	0 - 1
Zad. 2	język polski	0 - 1
Zad. 3	język polski	0 - 1
Zad. 4	język polski	0 - 1
Zad. 5	język polski	0 - 1
Zad. 6	język polski	0 - 1
Zad. 11	sztuka	0 - 1
Zad. 12	sztuka	0 - 1
Zad. 13	sztuka	0 - 1
Zad. 17	historia	0 - 1
Zad. 18	historia	0 - 1

Zadanie	dziedzina wiedzy	punkcja
Zad. 7	język polski	0 - 1 - 2
Zad. 8	język polski	0 - 1 - 2 - 3
Zad. 9	język polski	0 - 1 0 - 1 0 - 1 0 - 1 0 - 1
Zad. 10	sztuka	0 - 1 - 2
Zad. 14	sztuka	0 - 1 - 2
Zad. 15	język polski	0 - 1
Zad. 16	język polski	0 - 1
Zad. 19	język polski, historia	0 - 1 - 2 - 3
Zad. 20	historia	0 - 1
Zad. 21	historia	0 - 1 - 2 - 3
Zad. 22	język polski	0 - 1
Zad. 23	język polski	0 - 1

Zad. 24. Dłuższa forma wypowiedzi: 0-14 pkt.

Temat:	
0- narracja pierwszoosobowa	0- 1
0- wybór dyscypliny sportowej	0- 1
0- właściwie zastosowane środki wyrazu	0- 1- 2 0- 1
0- zwrot do adresata	
Kompozycja:	0- 1
0- spójność i logika tekstu	0- 1
0- logiczne wyodrębnienie akapitów	
Język, styl i zapis:	0 - 1- 2 -3
-poprawność pod względem językowym (dopuszczalne 3 bł. Niezależnie od kategorii)	0- 1
-funkcjonalność stylu	0- 1- 2
-ortografia	*0- 1
<i>dla dyslektyków</i>	0- 1
- interpunkcja (dopuszczalne 3 bł/ dla dysl. 4 bł.)	*0- 1
- *zapis umożliwi komunikację <i>*tylko dla dyslektyków</i>	

Klucz odpowiedzi

numer zadania	odpowiedzi	punktacja
1.	A	1
2.	B	1
3.	D	1
4.	A	1
5.	C	1
6.	D	1
7.	porównanie, np. "muskul zwinął się w kłębek, jak sprężyna" znaczenie: mięśnie sportowca są mocno napięte	1 1 razem 2
8.	ach- wykrzyknik, stopy – rzeczownik, już – przysłówek, poderwał – czasownik, alarmowy – przymiotnik, sygnał – rzeczownik - za podanie trzech poprawnych części mowy - za podanie czterech poprawnych części mowy - za podanie sześciu poprawnych części mowy	1 2 3 razem 3
9.	- wyróżniki zaproszenia: wskazanie adresata, nadawcy, określenie miejsca, czasu oraz celu, - zawarcie trzech dyscyplin sportowych - zastosowanie słownictwa perswazyjnego - spójność wypowiedzi - poprawność językowa (dop. 1 bł.)	1 1 1 1 razem 5
10.	- nadanie trafnego tytułu nawiązującego do rzeźby - uargumentowanie tytułu	1 1 razem 2
11.	A	1
12.	D	1
13.	A	1
14.	harmonia układu, odpowiednie proporcje, młodość, wysportowane ciało, profil grecki	2
15.	Herkules	1
16.	ojciec – Zeus matka - Alkmena	1
17.	Augiasz nie dotrzymał słowa	1
18.	776 przed Chr.	1
19.	związek frazeologiczny – spokój olimpijski źródło – historyczne wyjaśnienie – na czas igrzysk milkły wszystkie spory i wojny	1 1 1 razem 3
20.	Pindar, Apollodoros, Pauzaniusz	1
21.	Na cześć Posejdona	1
22.	archaizm	1
23.	np., przypomniał	1
24.	Temat: - narracja pierwszoosobowa - wybór dyscypliny sportowej - zastosowanie środków wyrazu: wykrzyknienia, równoważniki zdań, zdania pojedyncze	1 1 2

- zwrot do adresata	1
Kompozycja:	
- spójność i logika tekstu	1
- rozmieszczenie tekstu w logicznie wyodrębnionych akapitach	1
Język, styl i zapis:	
- poprawność pod względem językowy (składnia, fleksja, leksyka, frazeologia)	0 – 3 (dopuszczalne trzy błędy niezależnie od kategorii)
	3 bł. – 3
	4 bł. – 2
	5 bł. – 1
	6 bł. – 0
- styl funkcjonalny dostosowany do sytuacji komunikacyjnej i formy wypowiedzi	1
- ortografia	0 – 2
	0 bł. – 2
	1 bł. – 1
	2 bł. – 0
- interpunkcja (dopuszczalne 3 bł.)	1
- zapis umożliwia komunikację	1
- układ graficzny jest przejrzysty	1
	razem 17

Razem 50 punktów

Kartoteka testu

Numer zadania	Badana czynność ucznia Uczeń:
1.	Rozpoznaje podmiot liryczny utworu
2.	Określa sytuację liryczną wiersza
3.	Rozpoznaje formę wypowiedzi
4.	Określa charakter przedstawionej wypowiedzi
5.	Wskazuje funkcje czasowników
6.	Rozpoznaje przerośnięcie
7.	Rozpoznaje porównanie i wyjaśnia jego znaczenie
8.	Określa części mowy
9.	Redaguje zaproszenie
10.	Określa temat dzieła sztuki
11.	Określa typowe cechy dzieła rzymskiego
12.	Rozpoznaje rodzaje dzieł sztuki
13.	Rozumie pojęcia: <i>statyczność, dynamiczność</i>
14.	Podaje zasady powstawania klasycznej rzeźby
15.	Wyszukuje informacje w tekście
16.	Wyszukuje informacje w tekście
17.	Wyszukuje informacje w tekście, dostrzega kontekst historyczny
18.	Wyszukuje informacje w tekście
19.	Wskazuje stały związek frazeologiczny, zna jego pochodzenie i objaśnia go
20.	Wyszukuje informacje w tekście
21.	Wyszukuje informacje w tekście

22.	Rozpoznaje archaizm zawarty w tekście
23.	Zna zjawisko ubezdźwicznienia postępowego
24.	Pisze sprawozdanie z przebiegu zawodów sportowych, stosuje formalne wyróżniki tej formy, pisze poprawnie pod względem językowym, tworzy tekst spójny i logiczny